

САВЕЦКІЯ ЛЮДЗІ, УСЁ ПРАГРЭСІЎНАЕ ЧАЛАВЕЦТВА З НЕАСЛАБНАЙ УВАГАЙ СОЧАЦЬ ЗА РАБОТАЙ XXVII З'ЕЗДА КПСС

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСИТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСИТЭТА

№ 7 (637)

Субота, 1 сакавіка 1986 года.

Газета заснавана ў верасні
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цана 2 кап

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ аб ходзе XXVII з'езда Камуністычнай партыі Савецкага Саюза

25 лютага 1986 года, у 10 гадзін раніцы, у Маскве, у Крамлёўскім Палацы з'езду ў дзелавой абстаноўцы адкрыўся XXVII з'езд Камуністычнай партыі Савецкага Саюза.

Прысутныя ў зале апладзісмантамі вітаюць членаў Палітбюро ЦК КПСС таварышаў Гарбачова М. С., Аліева Г. А., Варатнікова В. І., Грамыку А. А., Кунаева Д. А., Лігачова Я. К., Рыжкова М. І., Саломенцава М. С., Чэбрыкава В. М., Шварднадзе Э. А., Шчарбіцкага У. В.

З'езд адкрывае цэпла сустрэты дэлеганатамі і гасцамі Генеральны сакратар ЦК КПСС М. С. Гарбачоў.

Дэлегаты аднагалосна выбіраюць кіруючыя органы з'езду — Прэзідыум, Сакратарыят, Рэдакцыйную і Мандатную камісіі.

Старшыняваючы — член Палітбюро, сакратар ЦК КПСС Я. К. Лігачоў паведамляе, што па запрашэнню Цэнтральнага Камітэта КПСС на з'езд прыбылі дэлегаты замежных камуністычных, рабочых, рэвалюцыйна-дэмакратычных, сацыялістычных, сацыял-дэмакратычных, лейбарыцкіх і іншых партый, прадстаўнікі дэмакратычных грамадскіх арганізацый. Удзельнікі з'езда сардэчна вітаюць гасцей.

Зацвярджаюцца наступны парадак дня XXVII з'езду КПСС: Справаздача Цэнтральнага Камітэта КПСС і задачы партыі. Аб новай рэдакцыі Праграмы КПСС.

Аб змяненнях у Статуце КПСС. Палітычны даклад Цэнтральнага Камітэта КПСС XXVII з'езду

Камуністычнай партыі Савецкага Саюза — дакладчык Генеральны сакратар ЦК КПСС тав. Гарбачоў М. С.

Справаздача Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі КПСС — дакладчык старшыня Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі тав. Сізоў Г. Ф.

Аб Асноўных напрамках эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР па 1986—1990 гады і на перспектыву да 2000 года — дакладчык Старшыня Савета Міністраў СССР тав. Рыжкоў М. І.

Выбары цэнтральных органаў партыі.

Прымяецца прапанова асобных дакладаў па першых трох пытаннях не рабіць, а іх сутнасць выклікаць ў Палітычным дакладзе Цэнтральнага Камітэта КПСС XXVII з'езду партыі.

З Палітычным дакладам Цэнтральнага Камітэта КПСС XXVII з'езду Камуністычнай партыі Савецкага Саюза выступіў Генеральны сакратар ЦК КПСС таварыш Гарбачоў Міхаіл Сяргеевіч. Даклад быў выслухан з вялікай увагай і неаднаразова суправаджаўся працяглымі апладзісмантамі.

З выключнай аднадушнасцю, гарачай авацыяй дэлегаты і госці з'езду сустракаюць заклік, які гучыць у завяршальных словах даклада Генеральнага сакратара ЦК КПСС М. С. Гарбачова: выканаць ленінскі завет — з энергіяй, адзіствам волі падымацца вышэй, ісці наперад.

Затым з'езд заслухаў справаздачны даклад Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі КПСС, з якім выступіў старшыня Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі КПСС Г. Ф. Сізоў.

шыня Дзяржаўнага савета Польскай Народнай Рэспублікі.

На вячэрнім пасяджэнні праймаўся абмеркаванне Палітычнага даклада ЦК КПСС XXVII з'езду партыі і справаздачнага даклада Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі КПСС.

У спрэчках прыняў ўдзел таварыш Грамыка А. А. — Старшыня Прэзідыума Верхняга Савета СССР, Плятнёва В. М. — тэацых Кастрамскага льякамбіната імя У. І. Леніна, Вядзернікаў Г. Г. — першы сакратар Чэлябінскага абкома КПСС, Усманхаджаеў І. Б. — першы сакратар ЦК Кампартыі Узбекістана, Анкін Н. Г. — першы сакратар Сургуцкага гаркома КПСС Чюменскай вобласці, Вайна К. Г. — першы сакратар ЦК Кампартыі Эстоніі.

З'езд віталі таварышы Эрых Хонекер — Генеральны сакратар ЦК Сацыялістычнай адзінай партыі Германіі, Старшыня Дзяржаўнага савета Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі, Густаў Гусак — Генеральны сакратар ЦК Камуністычнай партыі Чэхаславакіі, Прэзідэнт Чэхаславацкай Сацыялістычнай Рэспублікі, Янаш Кадар — Генеральны сакратар Венгерскай сацыялістычнай рабочай партыі.

(Заканчэнне на 2-й стар.).

ПРАПАГАНДУЮЦЬ МАТЭРЫЯЛЫ З'ЕЗДА

Вялікая група лектараў-прапагандыстаў абласной арганізацыі таварыства «Веды» выехала ў працоўныя калектывы Гомельшчыны для растлумачэння матэрыялаў XXVII з'езду КПСС. Сярод іх — многія вучоныя і выкладчыкі нашага ўніверсітэта. З лекцыямі і гутаркамі ў Рагачоўскім раёне выступілі дэцэнты А. П. Смоліна і В. П. Галеў, у Гомельскім — У. Ф. Бондараў і Т. А. Мальгіна, у Буда-Кашалёўскім — Н. П. Пухова, у Лоеўскім — В. Я. Яцук і У. І. Бышык, у Добрушскім — Л. М. Гаранін, у Чачэрскім — Я. Я. Вярыш-гара і А. П. Касьяненка, у Кармянскім — І. Ф. Эмантовіч, у Акцёрскім — А. В. Навераў, у Ельскім — У. І. Бобрык, у г. Рэчыцы — Э. М. Эндін, у Рэчыцкім раёне — А. П. Мяншчэрскі, у Петрыкаўскім — А. А. Фясьюко, у Веткаўскім — І. К. Кекіш, у г. Мазыры — У. С. Дайнена.

Вучоныя ўніверсітэта прапагандуюць матэрыялы з'езду і ў працоўных калектывах Гомеля.

Тэматыка выступленняў лектараў даволі шырокая. У дыял уаходзяць такія лекцыі як: «Новая рэдакцыя Праграмы КПСС — выдатны ўклад у развіццё марксісцка-ленінскай тэорыі», «Павышэнне эфектыўнасці выкарыстання работай сілы ў сельскай гаспадарцы ва ўмовах міжгаспадарчай наапераці і аграрнаінтэграцыі», «Асноўныя задачы атэістычнага выхавання ў святле новай рэдакцыі Праграмы КПСС», «Новая рэдакцыя Праграмы КПСС аб сацыяльнай палітыцы партыі і савецкай дзяржавы», «Агрэсіўны курс амерыканскага імперыялізму — пагроза міру і бяспецы народаў» і інш.

В. СТАРАКОЖАВА,
сакратар ўніверсітэцкай арганізацыі таварыства «Веды».

26 лютага 1986 года XXVII з'езд Камуністычнай партыі Савецкага Саюза працягваў работу.

На раёншым пасяджэнні дэлегаты з'езду пачалі абмеркаванне Палітычнага даклада Цэнтральнага Камітэта КПСС XXVII з'езду партыі і справаздачнага даклада Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі КПСС.

У спрэчках выступілі таварышы Варатнікоў В. І. — Старшыня Савета Міністраў РСФСР, Шчарбіцкі У. В. — першы сакратар ЦК Кампартыі Украіны, Ельцын Б. М. — першы сакратар Маскоўскага гарадскога камітэта КПСС, Алешнік В. С. — брыгадзір шліфоўшчыкаў Ленінградскага вытворчага аб'яднання «Кіраўскі завод», Слюнькоў М. М. — першы сакратар ЦК Кампартыі Беларусі, Цярэшчанка Н. Д. — старшыня калгаса «Шлях да камунізму» Сцяпкоўскага раёна Сталіпольскага края, Кунаеў Д. А. — першы сакратар ЦК Кампартыі Казахстана, Паціявілі Д. І. — першы сакратар ЦК Кампартыі Грузіі, Аляксандраў А. П. — прэзідэнт Акадэміі навук СССР, Шкабардыя М. С. — міністр прыборабудавання, сродкаў аўтаматызацыі і сістэм кіравання СССР.

З прывітаннямі выступілі таварышы Фідэль Кастра Рус — Першы сакратар ЦК Камуністычнай партыі Кубы, Старшыня Дзяржаўнага савета і Савета Міністраў Рэспублікі Куба, Ле Зуан — Генеральны сакратар ЦК Камуністычнай партыі В'етнама, Войдэх Ярузельскі — Першы сакратар ЦК Польскай аб'яднанай рабочай партыі, Стар-

ПЛАНЫ ПАРТЫ — НАШЫ ПЛАНЫ

Гэтымі днямі на ўсіх факультэтах ўніверсітэта адбыліся мітынгі, прысвечаныя XXVII з'езду КПСС. Іх удзельнікі ажыццэвалі абмяркоўвалі Палітычны даклад Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Савецкага Саюза XXVII з'езду КПСС, з якім выступіў на форуме камуністаў Генеральны сакратар ЦК КПСС М. С. Гарбачоў.

ПРАГРАМА ВЕЛІЧНЫХ ЗДЫЙСНЕННЯЎ

У мінулую сераду перад пачаткам заняткаў на мітынг, прысвечаныя работе XXVII з'езду КПСС, сабраліся выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты фізічнага факультэта. На ім выступілі асістэнт кафедры фізічнай метралогіі С. М. Курькіна, студэнт 2-га курса Юрый Дашкевіч, старшыня прафбюро студэнтаў Людміла Гулякова, намеснік старшыні прафбюро Яўген Дэй, трэцякурснік Уладзі-

мір Позаў, аспірант кафедры оптыкі М. М. Фядосенка, студэнт 2-га курса Мікалай Руеў, які напарэдадні XXVII з'езду КПСС быў прыняты ў члены КПСС. Усе яны гаварылі аб глыбокіх уражаннях, якія зрабіў на іх Палітычны даклад Цэнтральнага Камітэта партыі XXVII з'езду КПСС. Гэта дакумент, які мае велізарнае гістарычнае значэнне не толькі для далейшага сацыяльна-эканамічнага развіцця нашай краіны, але і ўсяго міжнароднага руху ў барацьбе за прагрэс, умацаванне міру ва ўсім свеце.

Удзельнікі мітыngu аднадушна адобрылі ўнутраную і знешнюю міралюбівую палітыку Цэнтраль-

нага Камітэта нашай партыі, савецкай дзяржавы.

Пастаўлена задача нудзіцца павышаць якасць падрыхтоўкі маладых спецыялістаў, пашыраць навуковыя даследаванні, які мага хутчэй укараніць іх вылікі ў народную гаспадарку і дамагацца найвышэйшай эфектыўнасці, умацоўваць працоўную дысцыпліну, актывізаваць жыццёвую пазіцыю кожнага члена калектыву факультэта.

І. ЛІБА,
студэнт гр. Ф-26 фізічнага факультэта.

ПАДЗЕЯ ГІСТАРЫЧНАГА ЗНАЧЭННЯ

На вялікім перапынку паміж заняткамі прайшоў мітынг, пры-

свечаны XXVII з'езду КПСС, на біяфаку. Уступным словам яго адкрыў сакратар партыйнага бюро факультэта В. А. Хількевіч. Ён гаварыў аб тым, што чарговы XXVII з'езд Камуністычнай партыі Савецкага Саюза — падзея вялікай гістарычнай важнасці, які намецці вялікі і грандыёзныя задачы далейшага развіцця нашай краіны.

Слова атрымлівае кандыдат гістарычных навук У. П. Ксянюко. У яго выступленні адзначаўся канструктыўны характар Палітычнага даклада ЦК КПСС XXVII з'езду, які праходзіць у абстаноўцы дзелавітасці, аб'ектыўнасці і прыніповасці.

— Камуністычная партыя, — адзначыла ў сваім выступленні чвэртакурсніца Валяціна Кульба, — ставіць перад савецкім народам вялікія і адказныя задачы. Пэўны ўклад у іх паспяховае ажыццяўленне павінны будзем уносіць і мы, студэнты — будучыя спецыялісты. Таму цяпер нам неабходна добра вучыцца, каб

атрымаць глыбокія веды, актыўна удзельнічаць у грамадскім жыцці, выпрацоўваць актыўную жыццёвую пазіцыю ў кожнага камсамольца.

У выступленні намесніка сакратара камсамольскага бюро факультэта па ідэалагічнай рабоце Сяргея Жаголіна, трэцякурсніцы Наталіі Бабковай прагучала думка аб тым, што КПСС ставіць задачу палепшэння якасці ідэалагічнай работы. Гэтану адказнаму ўчастку дзейнасці павінна ўдзяляць больш увагі і камсамольская арганізацыя факультэта.

Удзельнікі мітыngu аднадушна прынялі рэзалюцыю, у якой адобрылі ўнутраную і знешнюю палітыку КПСС, зацвердзілі, што яны поўнаю рашучасцю дабіваюцца далейшых поспехаў у вучэбна-выхаваўчай, навукова-даследчай і грамадскай рабоце, павышаць узровень падрыхтоўкі ідэіна пераканана будучых спецыялістаў.

(Наш кар.)

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

аб ходзе XXVII з'езда Камуністычнай партыі Савецкага Саюза

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

27 лютага 1986 года XXVII з'езд Камуністычнай партыі Савецкага Саюза працягваў работу.

На ранішнім пасяджэнні ў спрэчках па абмеркаванню Палітычнага даклада Цэнтральнага Камітэта КПСС XXVII з'езду партыі і справаздачнага даклада Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі КПСС выступілі таварышы Лігачоў Я. К. — сакратар ЦК КПСС, Салаўёў Ю. П. — першы сакратар Ленінградскага абкома КПСС, Гелерт Н. У. — трактарыстка саўгаса імя Амангельды Кургальджынскага раёна Далінаградскай вобласці Казахскай ССР, Пуга В. К. — першы сакратар ЦК Кампартыі Латвіі.

Удзельнікаў з'езда вітаў таварыш Тодар Жыўкаў — Генеральны сакратар ЦК Балгарскай камуністычнай партыі. Старшыня Дзяржаўнага савета Народнай Рэспублікі Балгарыі.

У спрэчках таксама выступіў таварыш Шакіраў М. З. — першы сакратар Башкірскага абкома КПСС.

Далей з прыўтаннем выступіў таварыш Нікалае Чаушэску — Генеральны сакратар Румынскай камуністычнай партыі. Прэзідэнт Сацыялістычнай Рэспублікі Румыніі.

З'езд заслухаў даклад Мандатнай камісіі, з якой выступіў старшыня камісіі таварыш Разумоўскі Г. П.

Дэлегаты з'езда аднагалосна зацверджалі даклад Мандатнай камісіі.

Затым у спрэчках выступілі таварышы Яршова Н. М. — наладчыца вытворчага аб'яднання «Пермскі машынабудаўнічы завод» імя Ф. Э. Дзяржынскага, Багіраў К. М. — першы сакратар ЦК Кампартыі Азербайджана.

У канцы ранішняга пасяджэння з'езд віталі таварышы Жамбын Батмунх — Генеральны сакратар ЦК Мангольскай народна-рэвалюцыйнай партыі, Старшыня Прэзідыума Вялікага народнага хурала Мангольскай Народнай Рэспублікі, Жаэ Эдуарду душ Сантуш — Старшыня МПЛА — Партыі працы, Прэзідэнт Народнай Рэспублікі Ангола, Кейсон Фамвіхан — Генеральны сакратар ЦК Народна-рэвалюцыйнай партыі Лаоса, Старшыня Савета Міністраў Лаоскай Народна-Дэмакратычнай Рэспублікі.

На вяртанні пасяджэнні працягвалася абмеркаванне Палітычнага даклада ЦК КПСС XXVII з'езду партыі і справаздачнага даклада Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі КПСС.

На з'ездзе выступілі таварышы Саломеяў М. С. — старшыня Камітэта партыінага кантролю пры ЦК КПСС, Грышквічус П. П. — першы сакратар ЦК Кампартыі Літвы, Іскаў В. І. — Генеральны дырэктар Волжскага аб'яднання па вытворчасці легкавых аўтамабіляў «Аўтаваз», Махкамаў К. — першы сакратар ЦК Кампартыі Таджыкістана, Месяд В. К. — першы сакратар Маскоўскага абкома КПСС, Маркаў Г. М. — першы сакратар праўлення Саюза пісьменнікаў СССР, Палазоў І. К. — першы сакратар Краснадарскага крайкома КПСС.

З'езд утварыў камісію па падрыхтоўцы праектаў рэзальцый па Палітычнаму дакладу Цэнтральнага Камітэта КПСС XXVII з'езду Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, новай рэдакцыі Праграмы і змяненнях у Статусе КПСС.

Затым з прыўтаннем на з'ездзе выступілі таварышы Алвара Куньял — Генеральны сакратар Партугальскай Камуністычнай партыі, Кан Сен Сан — член Палітбюро ЦК Прапоўнай партыі Карвал, Прэм'ер Адміністрацыйнага савета Карэйскай Народна-Дэмакратычнай Рэспублікі, Дзімчэ Бялюскі — сакратар Прэзідыума ЦК Саюза камуністаў Югаславіі.

XXVII з'езд КПСС працягвае работу.

САЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВА

КАЛЕКТЫВУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖУНІВЕРСИТЕТА НА 1986 ГОД

Горача адабраючы выпрацаваны на красавіцкім і кастрычніцкім (1985 г.) Пленумах ЦК КПСС курс на паскарэнне сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны, змагаючыся за ажыццяўленне гістарычных рашэнняў, якія прыме XXVII з'езд Ленінскай партыі, вызначаючы новыя рубяжы ў справе падрыхтоўкі спецыялістаў для народнай гаспадаркі, у развіцці навуковых даследаванняў, калектыву Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта прымае наступныя сацыялістычныя абавязальствы на 1986 год:

1. Забяспечыць выкананне плана выпуску спецыялістаў.
2. Па рабоце з выпускнікамі ўніверсітэта:
 - пастаянна павышаць узровень прафесіянальнай і ідэна-тарэтычнай падрыхтоўкі выпускнікоў ГДУ;
 - пашыраць і ўдасканальваць сувязі са школамі, арганізацыямі і прадпрыемствамі, на якіх праходзяць стажыроўку маладыя спецыялісты;
 - удасканальваць арганізацыю і формы правядзення перад-дыпломнай і вытворчай практык студэнтаў ўніверсітэта.
3. У справе падрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі навукова-педагагічных кадраў:
 - абараніць адну доктарскую і 12 кандыдацкіх дысертацый;
 - забяспечыць 100% выкананне плана прыёму ў аспірантуру, дабіцца павышэння эфектыўнасці яе работы;
 - накіраваць на стажыроўку і павышэнне кваліфікацыі не менш 20% выкладчыкаў ўніверсітэта.
4. У галіне арганізацыі і ўдасканалення вучэбна-метадычнай работы:
 - выдаць 7 падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў агульным аб'ёмам 25,5 друкаванага аркуша і 55 вучэбна-метадычных дапаможнікаў агульным аб'ёмам 87,4 д. а. Падрыхтаваць да выдання 13 падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў і 90 вучэбна-метадычных дапаможнікаў агульным аб'ёмам адпаведна 46 і 150 д. а.;
 - выдаць да 30% колькасць дыпломных работ, рэкамендаваных ДЭК да ўкаранення.

5. У галіне развіцця навукова-даследчых работ і прыкладнай рэалізацыі атрыманых вынікаў:
 - выканаць навукова-даследчых работ на 1560 тыс. руб.;
 - весці навукова-даследчыя работы па 77 тэмах, у тым ліку па 65 тэмах, якія адносяцца да катэгорыі важнейшых;
 - укараніць у народную гаспадарку вынікі 38 НДР і забяспечыць эканамічны эфект не менш 2 600 тыс. руб.;
 - падаць у Дзяржкамітэт СССР па справах вынаходніцтваў і адкрыццяў не менш 35 заявак на мяркуемыя вынаходствы, атрымаць не менш 16 станоўчых рашэнняў па пададзеных заяўках;
 - выканаць на ўзроўні вынаходніцтваў усе аховаздольныя НДР;
 - апублікаваць 2 манаграфіі, 160 навуковых артыкулаў;
 - правесці гадавыя навуковыя чытанні і агляд-конкурс навуковых работ маладых вучоных ўніверсітэта;
 - прадставіць на ВДНГ СССР, ВДНГ БССР, міжнародныя і абласныя выстаўкі не менш 6 экспанатаў;

РАСКАЗАЎ ВЕТЭРАН

На ўсіх факультэтах ўніверсітэта ўрачыста адзначана 68-я гадавіна Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту. Студэнты сустраліся з ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны, у студэнцкім парку да брацкай магілы ўскладлі кветкі.

СВЯТУ Узброеных Сіл былі прысвечаны чарговыя за-няткі ў народным ўніверсітэце патрыятычнага выхавання (рэктар — асістэнт кафедры палітэканоміі Л. І. Першава). Яны адбыліся на базе эканамічнага факультэта. У гасці да студэнтаў прыйшоў ветэран Вялікай Айчыннай вайны, палкоўнік у адстаўцы М. І. Рабенкі. Ён расказаў аб

зараджэнні Чырвонай Арміі, слаўных этапах яе развіцця, аб бяспрыкладнай мужнасці і гераізме савецкіх воінаў у гады Вялікай Айчыннай вайны, адказаў на пытанні моладзі.

І. НЕШЫК, старшыня прэс-цэнтра эканамічнага факультэта, студэнтка 4-га курса.

— удасканальваць формы навукова-даследчай работы студэнтаў. Забяспечыць далейшае павышэнне якасці студэнцкіх даследаванняў.

6. Па сацыяльна-эканамічных мерапрыемствах:

- забяспечыць пуцёўкамі ў санаторыя-прафілакторыі ГДУ 1050 студэнтаў;
- забяспечыць пуцёўкамі ў спартыўна-аздараўленчы лагер ГДУ 330 студэнтаў.

7. Па выхавальнай рабоце:

- актыўна далучаць студэнтаў да лектарска-прапагандыскай і агітацыйна-масавай работы;
- забяспечыць удзел 1050 студэнтаў у летнім працоўным семестры-86;
- правесці агляд-конкурс мастацкай самадзейнасці;
- актыўна прыцягваць студэнтаў ў работу народных ўніверсітэтаў;

8. Ажыццявіць комплекс мерапрыемстваў па палепшэнню ўмоў працы, вытворчай санітарнай, запланаваных на 1986 год.

9. Забяспечыць рацыянальнае выкарыстанне энергетычных і матэрыяльных рэсурсаў. Дабіцца эканоміі: электраэнергіі — 0,7%, бензіну — 2%, дызельнага паліва — 5%, цэглы — 5%, пратуку чорных і каларовых металаў — 1%, труб — 1%, цэменту — 0,5%, эканоміі 4,5 м³ пясчатазямляў.

10. Правесці агульнаўніверсітэцкую спартыяду «Здароўе» сярод супрацоўнікаў па 8 відах спорту і ўніверсіяду студэнтаў па 18 відах спорту. Падрыхтаваць 4 майстры спорту, 21 кандыдата ў майстры спорту, 65 спартсменаў і разрада, 1425 спартсменаў масавых разрадаў і 1000 значніцтваў ГПА, 1050 грамадскіх інструктараў і 502 суддзі па спорту.

11. Шырока разгарнуць вывучэнне і прапаганду рашэнняў XXVII з'езда КПСС і XXX з'езда КПБ. Выкладчыкам і супрацоўнікам прачытаць перад насельніцтвам горада і вобласці не менш 8000 лекцый па актуальных праблемах знешняй і ўнутранай палітыкі савецкай дзяржавы і прапагандзе навукова-тэхнічных ведаў.

12. Актыўна ўдзельнічаць ў рашэнні Харчовай праграмы СССР. Аказваць ішфінсую дапамогу калгасам і саўгасам Гомельскай вобласці ва ўборцы ўраджай і нарыхтоўцы грубых і сакавітых кармаў для грамадскай жывёлагадоўлі.

САЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВА АБМЕРКАВАНЫ І ПРЫНЯТЫ НА СХОДАХ КАЛЕКТЫВАЎ ФАКУЛЬТЭТАў, КАФЕДР, ЛАБАРАТОРЫЙ І ІНШЫХ СТРУКТУРНЫХ ПАДРАЗДЗЯЛЕННЯў УНІВЕРСИТЕТА.

КОНКУРСЫ

ЁСЦЬ РЫЦАРЫ!

На матэматычным факультэце прайшоў конкурс «Добрыя малойцы», прысвечаны 68-й гадавіне Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту. У барацьбу ўступілі каманды першага і другога курсаў. Яны спаборнічалі ў сіле, спрытанасці і кемлівасці. Менавіта гэтыя якасці неабходныя сапраўднаму воіну. Каманда 2-га курса прадставілі Андрэй Паўлаў, Аляксандр Логвін, Уладзімір Буракоўскі, Валерый Аніскоў, Юрый Краўчанка. Першакурснікі выступілі ў наступным складзе: Вячаслаў Васкрасенскі, Юрый Дрэйбішэўскі, Вячаслаў Савельёў, Сяргей Тышкевіч і аўтар гэтых радкоў.

Шмат бальшычкі стлі сведкамі цікавых і захалпальных конкурсаў рыцараў: яны дэманстравалі сваю сілу, штурхаючы гіру вагой ў 24 кг, прымалі ўдзел ў баксерскім паядынку. Вяселле, смех, добры настрой панавалі і ў зале, калі юнікі спаборнічалі ў мастацтвах пераходнага, ва ўменні валодаць ніткай і іголкай, завязвання гальштукі і г. д. Прышлося «добрам малойцам» стаць на час конкурсу і артыстамі. Гледачы без цяжкасці змаглі пазнаць герояў выдатнага твора Дж. К. Джэрома «Трое ў лодцы, не лічы сабакі».

Закончыўся конкурс «Добрыя малойцы» традыцыйным танцавальным паядынкам, пасля якога старшыня журы намеснік дэкана факультэта М. В. Сельнік аб'явіў вынікі. Пераможцай стала каманда першакурснікаў.

У карыснасці правядзення такіх вольных конкурсаў пераканалі ўсе на нашым факультэце: і яго ўдзельнікі, і бальшычкі. У іх кожны можа праявіць сябе, весела і цікава правесці свой вольны час.

Добра было б, каб такія конкурсы пачалі праводзіцца і на іншых факультэтах ГДУ, і юнікі спаборнічалі на агульнаўніверсітэцкай сцэне. Ігар КАПЛАН, студэнт групы М-13 матэматычнага факультэта.

Як паведамлялася ў нашай газеце, па выніках сацыялістычнага спаборніцтва лепшыя студэнты ўніверсітэта, выдатнікі вучобы Генадзь Маторны з эканамічнага, Іна Цуканова з матэматычнага, Алена Пасько з фізічнага, Сяргей Лысенка з гісторыка-філалагічнага, Наталія Бабкова з біялагічнага і Генадзь Осіпаў з геаграфічнага факультэтаў заваявалі права падпісаць рапарт Ленінскага камсамола XXVII з'езду КПСС.

НА ЗДЫМКУ: ва ўрачыстым абстаноўцы ў Палацы культуры мясцовай прамысловасці рапарт Ленінскага камсамола XXVII з'езду КПСС падпісвае Генадзь Осіпаў. Побач з ім — Сяргей Лысенка. Фота Н. Кір'янавай.

5-га сакавіка—90 гадоў з дня нараджэння народнага пісьменніка БССР

КАНДРАТА КРАПІВЫ

ВЫДАТНЫ САТЫРЫК І ДРАМАТУРГ

КАНДРАТ КРАПІВА... Гэта імя сёння вядома кожнаму, нават маладасведчанаму ў пытаннях літаратуры. Старэйшына беларускіх пісьменнікаў, буйнейшы сатырык-байкапісец і драматург, ён надзвычай многа зрабіў для Беларускай нацыянальнай літаратуры і ўжо пры жыцці стаў яе класікам.

Кандрат Крапіва прайшоў у літаратуру ў першыя гады Савецкай улады, і з таго часу ўвесь свой талент аддае служэнню народу. Яго байкі, сатырычныя вершы, першыя з якіх убачылі свет яшчэ ў пачатку 20-х гадоў, атрымалі самае шырокае прызнанне і любоў многіх мільёнаў чытачоў. Яны падкупляюць прастотай стылю, сваёй даступнасцю і змястоўнасцю. Пісьменнік надзвычай жыва і аператыўна адкілаецца на ўсё тое негатывнае, шкоднае, што ён заўважае ў жыцці і быццё людзей, у іх псіхалогіі і што перашкаджала руху нашага грамадства наперад. Вялікі мастак слова выносіць ўсім заганам своеасаблівы прысуд. Самыя перадавыя па часе ідэі паэт «прануў» ў народную вопратку, на падзеі сучаснасці глядзеў праз прызму народнага светаадчування і светаўсвасяблення. Гэта забяспечыла яго творам звышзвычайнае даўгалеццё. Даўно забыты канкрэтны падзеі, паводле якіх узнік той або іншы верш, байка, а творы жывуць і цяпер. На гасне сіла іх змацяцельнага і мастацкага ўздзеяння на чытача. Як надзвычайна баявыя і сёння ўспрымаюцца байкі «Дзед і баба», «Мандат», «Сука ў збане», «Далікатныя парасяты», «Дыпламаваны баран», «Махальнік Іваноў», сатырычныя вершы «Калі ў краме ёсць нястача», «Фіга на талерцы» і многія іншыя. Менавіта ў тым і асабліваецца адметнасць сапраўднага таленту, што з цягам часу творы пісьменніка не блякнучы, не губляючы сваёй значнасці, вострыні і актуальнасці, а з новай сілай ўздзейнічаюць на свядомасць пакаленняў.

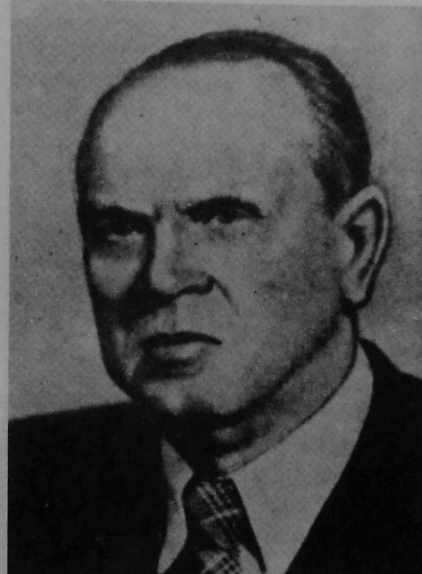
Талент Кандрата Крапівы — буйны, непаўторны і шматгранны. Шырокаму колу чытачоў і глядачоў ён вядомы таксама па такіх п'есках як «Канец дружбы», «Партызаны», «Хто смяецца апошнім», «Проба агнём», «Мілы чалавек», «З народа», «Пяць жаваранкі», «Зэцікаўлена асоба», «Людзі і д'яблы», «Брама неўміручасці» і, нарэшце, «На востры», напісаная драматургам зусім нядаўна. Тут неспага не скажаць: не часта нас адраджаюць пісьменнікі сваімі творами ў 86-гадовым узросце! Большая частка пералічаных твораў была ў савецкай драматургіі і сцэнічным жыцці вельмі прыкметнай падзеяй. Лепшыя п'есы Кандрата Крапівы вызначаюцца надзвычайна глыбокім сацыяльна-палітычным зместам, вострымі канфліктамі, мастацкай дасканаласцю.

Важнейшыя перыяды жыцця савецкай краіны, Беларускага народа знайшлі мастацкае адлюстраванне ў драматычных творах пісьменніка. Менавіта дзякуючы перш за ўсё Кандрату Крапіве наша нацыянальная драматургія выйшла не толькі на ўсесаюзную, але і на сусветную арэну.

Шмат увагі, сіл і творчай энергіі аддаў народны пісьменнік і навуковай дзейнасці. Да апошняга часу ён працаваў ў Акадэміі навук БССР, на працягу амаль 30 гадоў быў яе віцэ-прэзідэнтам. Пры яго ўдзеле і пад яго кіраўніцтвам створаны «Руска-беларускі слоўнік» і «Беларуска-рускі слоўнік». К. Крапіва — аўтар навуковых артыкулаў па актуальных пытаннях беларускага мовазнаўства, якія атрымалі высокую ацэнку навуковай грамадскасці. Ён распрацаваў і творчыя праблемы драматургіі. У свой час, калі шырока бытавалі «бесканфліктныя» схемы, у друку з'явіліся яго артыкулы «Аб сатырычнай камедыі» і «Канфлікт — аснова п'есы», дзе ён кіраваным увагу на пераадоленне ілюстрацыйнасці і схематызму ў адлюстраванні жыцця, на стварэнне п'ес, заснаваных на сапраўдных грамадскіх канфліктах. Вывады, зробленыя К. Крапівай у названых артыкулах, мелі прынцыповае значэнне для далейшага развіцця нашай драматургіі.

За выдатныя заслугі ў развіцці беларускай савецкай літаратуры, а таксама за вялікую грамадскую і навуковую работу К. Крапіва ўзнагароджаны многімі ордэнамі і медалямі. Ён — тройчы лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР. У 1956 годзе ў сувязі з 60-годдзем з дня нараджэння яму прысвоена ганаровае званне народнага пісьменніка БССР. А ў 1975 годзе ён ўдстоены самай высокай ўзнагароды Радзімы — звання Героя Сацыялістычнай Працы.

Жыццёвы і творчы шлях Кандрата Крапівы — яскравы прыклад самаададанага служэння сацыялістычнай Айчыне, свайму народу.

ГУТАРКА СТУДЭНТА З ПІСЬМЕННИКАМ

МУДРЫ НАКАЗ

Доўгі і плённы літаратурны шлях прайшоў Кандрат Кандратавіч Крапіва. Нягледзячы на свой узрост, ён па-ранейшаму пільна ўзіраецца ў жыццё, сочыць за яго зрухамі, імкнецца аказаць асабісты ўплыў на пэўныя падзеі і з'явы. У гэтым я цвёрда пераканаўся некалькі дзён таму назад, калі пашчасціла сустрэцца і мець гутарку з выдатным мастаком слова.

Сёлетая я заканчаю аддзяленне Беларускай і рускай мовы і літаратуры гісторыка-філалагічнага факультэта і пільна дыпломную работу па творчасці К. Крапівы. Натуральна, мяне цікавілі многія пытанні, звязаныя з яго пісьменніцкай дзейнасцю. У час сустрэчы я папрасіў Кандрата Кандратавіча адказаць на пытанне, чаму яго больш за ўсё вабіла сатыра. Ён зазначыў, што ім валодала прага актыўнага ўмяшання ў жыццё, гарачае жаданне перайначыць у ім тое, што перашкаджала руху нашага грамадства наперад. А папраўляць было што: савецкія людзі будавалі новае жыццё, змагаючыся за ўсталяванне новых сацыялістычных узаемаадносін, новай маралі. Рэшткі ж мінулага ў светапоглядзе асобных людзей, карэні прывытаўлаўскай маралі былі надзвычай жывучымі. Гэта нааосіла вялікую шкоду справе ўмацавання новага ладу, яго прычынаў у свядомасці людзей. Таму, па словах К. Крапівы, ён стараўся прыкмячаць усё негатывна-

нае, шкоднае, а затым выносіў яму жорсткі прысуд у сваіх сатырычных творах. Сатыра дапамагала ўмешвацца ў жыццё дэбясна, актыўна. Рэакцыя на яе была вельмі моцнай і эфектыўнай.

На пытанне аб тым, як Кандрат Кандратавіч вышэй свайго шматгадовага вопыту пісьменніцка-сатырыка ўяўляе задачы савецкай сатыры ў сувязі з якасна новым этапам у развіцці нашага сацыялістычнага грамадства, з курсам партыі на пераадоленне праяў інертнасці ў нашым жыцці, на ўмацаванне дысцыпліны і парадку, ён адказаў так:

— У святле тых новых задач, якія стаяць перад савецкім народам, перад нашай краінай, для сатыры адкрываюцца новыя неабмежаваныя магчымасці ў асэнсаванні тых якасных змен, якія павінны адбыцца ў жыцці нашага грамадства і зольных класкіс свай адбтак на светапогляд і псіхалогію людзей. Сатырык сваёй знішчальнай збройі таксама павінен унесці пасільны ўклад ва ўсталяванне новых форм жыццяздзейнасці, якія адпавядалі часу, яго запатрабаванням. Бо, як заўсёды гэта бывае, знойдуцца такія асобы, для якіх гэтыя змены будуць непажаданымі. Вось тут і шырокі прастор для сатыры.

Наступнае пытанне датычылася п'есы «На востры». Усіх здзіўляе надзвычайнасць і актуальнасць пастаўленых у ёй праблем, выключнае ўменне пісьменніка адчуваць жыццё, яго пульс.

Што ж трэба рабіць не толькі сатырыкам, але і ўсім пісьменнікам, каб заўжды быць на пульсе жыцця, ісці, як кажуць, упоравен з часам, а то і аперэджаваць яго?

— Адчуваць жыццё, зрукі ў ім, — сказаў Кандрат Кандратавіч, — надзвычай цяжка. Але для літаратуры, калі яна хоча быць сапраўднай літаратурай, а не плесціся ў аздаках жыцця, гэта неабходна. Інакш яна страціць сваю здольнасць уплываць на само жыццё, яго ход, на розумы і душы людзей. Задачы ж, на маю думку, стаяць перад сучаснай літаратурай наступныя: трэба будзе паказаць савецкіх людзей, улічваючы, што мы знаходзімся на новым гістарычным пераломе, у новых умовах іх жыццяздзейнасці, у справах па выкананню новых партыйных рашэнняў, якія будуць прыняты на XXVII з'ездзе нашай партыі. Тут паварот у жыцці грамадства ва ўсіх яго сферах. І пісьменнікам трэба з партыйных пазіцый і па-мастацку адлюстроўваць усё тая змены, якія павінны адбыцца ў светапоглядзе, у свядомасці савецкіх людзей, у побыце народа.

На развітанне Кандрат Кандратавіч Крапіва пажадаў усім студэнтам Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта моцнага здароўя, здольнасці ўсіх ім планаў і задум, асабістага шчасця. І дадаў: «І галоўнае — вучыцеся, не ляньцеся, бо, ляньнучыся, не авалодаеш глыбіню. Веды ж, атрыманыя зараз, спатрэбяцца на працягу ўсяго вашага жыцця і шмат што будуць вызначаць у ім».

Трэба спадзявацца, што наказ старэйшыны Беларускай літаратуры студэнтам нашага ўніверсітэта стане сапраўдным кірункам для кожнага з нас.

В. ЯЦУХНА,
студэнт групы БР-52 гісторыка-філалагічнага факультэта.

5-га сакавіка ў актавай зале ГДУ адбудзецца канферэнцыя «Кандрат Крапіва і беларуская драматургія» па кнізе С. С. Лаўшкі. Пачатак — у 13.30.
У канферэнцыі прымае ўдзел С. С. Лаўшкі. Кафедра беларускай літаратуры

ЗАПРАШАЕМ НА КАНФЕРЭНЦЫЮ ПРА ТАЛЕНТ МАГУТНЫ, НЕПАЎТОРНЫ

«Жывым класікам роднай літаратуры» называлі ў свой час славуэтага англійскага драматурга Б. Шоу ўдзячына прыжыццёва яго таленту. У гэтым выслоўі спалучаліся захвалленне творчасцю і незвычайным жыццём мастака, якое стала легендарным. З поўным правам гэтыя крылатыя словы характарызуюць жыццё і творчасць народнага пісьменніка БССР Кандрата Крапівы, які сустрэкае на складаным, дыярыстым і ўсё ж такі шчаслівым шляху жыцця сваю 90-ую вясну.

На першы погляд, усё проста і зразумела ў яго жыцці. Бо ён, сатырык па прызначэнню, ніколі не хаваў сваіх сімплічэй і антыпатый — рэзка сьвярджаў «канец дружбы» «ганарыстым парасятам» і «далікатным парасятам», «жабам у каліяне», выводзіў у людзі туляг, цягнуў

на сонна з'едлівага смеху і сарказму зёлкіных і гарлахваціх — змагаўся адным словам з усёякай поганню, з усім тым, што перашкаджала нам жыць па-сапраўднаму, трымаў руку на пульсе часу, «на востры» грамадскіх запатрабаванняў.

І аднак усё незвычайна ў яго жыцці, легендарны ахутаны старонкі яго біяграфіі, што ўмясцілі памяць пра Вялікую Кастрычніцкую рэвалюцыю, грамадзянскую і Вялікую Айчынную войны, калектывізацыю і поўную перамогу сацыялізму. Яго жыццё, як і жыццё кожнага сапраўднага таленту, будзе заўсёды неразгаданай таямніцай, адкрывацца для новых пакаленняў новымі гранямі. Тым болей, што ўжо цяпер ён пераступіў парог «брамы неўміручасці», за якім будучы вечна жыць яго творы. І ў першую чаргу гэта да-

тычыць яго драматургічнай спадчыны.

Як жа прайшоў сатырык у драматургію, што стала вытокаў яго творчасці, што жыла ў яго шчодры і непаўторны талент, як адбылася станаўленне яго творчай індывідуальнасці?

Адказ на гэтыя і многія іншыя пытанні дае вядомы беларускі крытык і тэарэтык літаратуры С. С. Лаўшкі ў маннаграфіі «Кандрат Крапіва і беларуская драматургія».

С. Лаўшкі паказаў заканамернасць звароту К. Крапівы да самага «складанага з усіх літаратурных родаў», адначасна сувязь байкі з камедыяна-драматургічнай выяўленчай структурай, прааналізаваў ідэйна-мастацкія вартасці кожнай яго п'есы на шырокім фоне нацыянальнай і ўсесаюзнай драматургіі, на аб'ёмным фактычным матэрыяле паказаў

станаўленне творчай манеры вялікага сатырыка ў кантэксце развіцця Беларускай савецкай літаратуры ўвогуле.

Чым жа можна растлумачыць поспех даследчыка? Безумоўна, глыбінёй падрыхтаванасці, шырокай эрудыцыяй, выдатным адчуваннем спецыфікі драматургіі, здольнасцю убачыць тое, што дзеяча не толькі на сцэне, асабістым знаёмствам і сяброўствам з драматургам. Але не толькі. Прычына, відаць, і ў тым, што С. Лаўшкі у нечым нагадвае самога Кандрата Кандратавіча. Знешне сур'езны, удумлівы, падчас нават маўклівы, ён надзвычай тонка разумее дасціпны жарт, камічную сітуацыю, якую сам, дарэчы, вельмі ўмее і любіць ствараць. Далікатны і пачывы, ён рэзка мяняецца, калі адстойвае свае погляды і перакананні. У гэтым чытачы могуць

пераканацца асабіста, калі прыдуць на сустрэчу з аўтарам кнігі. Да гэтага неабходна дадаць, што Сцяпан Сцяпанавіч — наш зямляк (ён нарадзіўся ў Васілевічах), падтрымлівае цесныя сувязі з Гомельшчынай, нашым ўніверсітэтам. Сур'езны даследчык — С. Лаўшкі вядомы як аўтар трох маннаграфій і ўкладальнік некалькіх анталогій — чытае спецыяльна для студэнтаў-філалагаў, кіруе дыпломнымі работамі нашых выпускнікоў, дапамагае зрабіць ім першы крок у сапраўдную навуку. Менавіта таму канферэнцыя па яго кнізе стане прыкметнай падзеяй для ўсіх, хто цікавіцца айчынай драматургіяй.

І. ШТЭЯНЕР,
задачы кафедры Беларускай літаратуры, дацэнт.

